

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α5

Ταχ. Δ/νση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 213 1604561

Fax : 213 1604567

Καλλιθέα 03 / 07 / 2017

Αριθμός Απόφασης **3680**

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις:

α. του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170).

β. της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94)

γ. της παρ. 3 του άρθρου 47 του ν. 4331/2015 (ΦΕΚ Α' 69)

δ. του Π.Δ 111/2014 (ΦΕΚ Α' 178) «*Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών*»

ε. του άρθρου 6 της υπ' αριθμ. Δ6Α1058824 ΕΞ 2014 (ΦΕΚ Β' 865, 1079 και 1846) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών «*Ανακαθορισμός της εσωτερικής διάρθρωσης και των αρμοδιοτήτων οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και μετονομασία ορισμένων από αυτές*», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

στ. της ΠΟΛ 1064/12-04-2017 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

2. Την ΠΟΛ 1069/04-03-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών

3. Την υπ' αριθμ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759/ τ.Β'/01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών

✓ Την από **15/02/2017** και με αριθμό πρωτοκόλλου «.....» ενδικοφανή προσφυγή της επιχείρησης «.....», , που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, επί της οδού «.....», με **ΑΦΜ:** «.....», κατά της υπ' αριθμ. «.....» Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού **Τελών Χαρτοσήμου** φορολογικού έτους **2014**, που εξέδωσε ο προϊστάμενος του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα,

4. Την ανωτέρω Οριστική Πράξη του προϊσταμένου του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ, καθώς και την από **09/02/2017** έκθεση μερικού ελέγχου Τελών Χαρτοσήμου και εισφοράς ΟΓΑ (**Κ.Ν.Τ.Χ**), επί της οποίας εδράζεται η προσβαλλόμενη πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση,

5. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

6. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Α5 τμήματος επανεξέτασης, όπως αυτή αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης,

Επί της από **15/02/2017** και με αριθμό πρωτοκόλλου «.....» **ενδικοφανούς προσφυγής** της επιχείρησης «.....», με **ΑΦΜ:** «.....», η οποία κατατέθηκε **εμπρόθεσμα**, δεδομένου ότι η κοινοποίηση των προσβαλλόμενων πράξεων έγινε στις **13/02/2017**, μετά δε τη μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Με την υπ' αριθμ. «.....» οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού τελών χαρτοσήμου του Προϊσταμένου του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.), διαχειριστικής περιόδου **01/01/2014 - 31/12/2014**, επιβλήθηκε σε βάρος της προσφεύγουσας **τέλος χαρτοσήμου ποσού 300.000€ και εισφορά υπέρ ΟΓΑ ποσού 60.000€**, πλέον προστίμου άρθρου 58 του ΚΦΔ, λόγω μη υποβολής δήλωσης ποσού **180.000€**, το οποίο βεβαιώθηκε στις 15/02/2017 (Α.Χ.Κ 2/1, 3/1).

Η διαφορά φόρου προέκυψε ύστερα από μερικό έλεγχο φορολογίας εισοδήματος και λοιπών φορολογιών που διενήργησε το Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ στην προσφεύγουσα εταιρεία, ύστερα από την υπ' αριθμ. «.....» εντολή ελέγχου του προϊσταμένου της ίδιας υπηρεσίας στον ελεγκτή «.....», ο οποίος συνέταξε μεταξύ άλλων και την από 08/02/2017 Έκθεση μερικού ελέγχου **Τελών Χαρτοσήμου** (θεωρήθηκε από τον προϊστάμενο της εν λόγω υπηρεσίας στις **09/02/2017**), από την οποία προκύπτουν τα ακόλουθα:

Η προσφεύγουσα εταιρεία είχε συνάψει στις **20/05/2014** Σύμβαση Χορήγησης Βραχυπρόθεσμου Δανείου ποσού **15.000.000€**, με την Βελγικού Δικαίου εταιρεία του ομίλου που εδρεύει στην «.....». Η εν λόγω Σύμβαση **συνήφθη στο Λεβερκούζεν Γερμανίας** στις 20 Μαΐου 2014 και υπογράφηκε την 21/05/2014, όπως προκύπτει και από την βεβαίωση του Γερμανού Συμβολαιογράφου «.....», εκ μέρους της προσφεύγουσας από τον «.....» (αντιπρόεδρο του Δ.Σ. κατόπιν εξουσιοδότησης που του παρασχέθηκε με βάσει το με αριθμό «.....» Πρακτικό ΔΣ).

Το ποσό του δανείου, όπως προκύπτει και από το σχετικό αποδεικτικό της τράπεζας (extrait), κατατέθηκε στις **22/05/2014** στο λογαριασμό της Deutsche Bank DE «.....» που ανήκει στην προσφεύγουσα, Την ίδια δε ημερομηνία, με εγγραφές καταχωρήθηκαν στα βιβλία και συγκεκριμένα χρεώθηκε ο λογαριασμός «.....» και πιστώθηκε ο λογαριασμός «.....». Ακολούθως, στις **27/05/2014**, το σύνολο του δανείου μεταφέρθηκε απευθείας μαζί με λοιπά ταμιακά διαθέσιμα που υπήρχαν στον εν λόγω λογαριασμό ήτοι συνολικό ποσό ύψους 45.245.208€ σε λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομικών που τηρείται στην Τράπεζας της Ελλάδος και χρησιμοποιήθηκε για την εξόφληση οφειλόμενου από την προσφεύγουσα ποσού στο Υπουργείο Οικονομικών, που της είχε καταλογιστεί από προηγούμενο φορολογικό έλεγχο.

Μετά τα ανωτέρω, η φορολογική αρχή έκρινε ότι **η ανωτέρω σύμβαση δανείου εκτελέστηκε στην Ελλάδα** και υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κ.Ν.Τ.Χ., λαμβάνοντας υπόψη τόσο από αυτή καθ' αυτή την δανειακή σύμβαση στην οποία προβλεπόταν ότι το εν λόγω ποσό θα χρησιμοποιηθεί από την ελεγχόμενη, για κεφάλαιο κίνησης όσο και από την εντολή που δόθηκε στην Deutsche Bank να εξοφλήσει απευθείας υποχρεώσεις της προσφεύγουσας στην Ελλάδα και συγκεκριμένα υποχρεώσεις προς το Υπουργείο Οικονομικών, καταθέτοντας το εν λόγω ποσό απευθείας σε λογαριασμό που τηρεί αυτό (Υπουργείο Οικονομικών) στην Τράπεζα της Ελλάδος, είχε δε τα ίδια έννομα αποτελέσματα σαν το ποσό του δανείου να μεταφερόταν απευθείας στην Ελλάδα χωρίς να μεσολαβήσει η αλλοδαπή τράπεζα. Η μεσολάβηση δε αυτή αποτελούσε τυπικό μέρος της διαδικασίας αποστολής των χρημάτων, που σε καμία περίπτωση δεν συνιστούσε εκτέλεση της δανειακής σύμβασης στο εξωτερικό.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την **ακύρωση ή την τροποποίηση** της ανωτέρω πράξης του Προϊσταμένου του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ, προβάλλοντας ότι:

1. Η σύμβαση δανείου δεν υπάγεται σε τέλη χαρτοσήμου, λόγω υπαγωγής της **στο πεδίο εφαρμογής ΦΠΑ** κατ' εφαρμογή του άρθρου 63 § 1β του νόμου 2859/2000,
2. Η σύμβαση δανείου δεν υπάγεται σε τέλη χαρτοσήμου κατ' εφαρμογή των διατάξεων του **άρθρου 8 § 1 του Κ.Ν.Τ.Χ.**, δεδομένου ότι η σύμβαση καταρτίστηκε και υπεγράφη στην αλλοδαπή, η καταβολή του δανείου έγινε σε λογαριασμό της προσφεύγουσας στην αλλοδαπή και καμιά επιρροή δεν ασκεί σχετικά με την κρίση για τον τόπο εκτέλεσης του δανείου το γεγονός ότι το ποσό του δανείου μεταφέρθηκε στην Ελλάδα με τραπεζικό έμβασμα.
3. Παράνομα της καταλογίστηκε το **πρόστιμο του άρθρου 58 του ν. 4174/2013**, δεδομένου ότι ακολούθησε τις οδηγίες της διοίκησης (ΠΟΛ. 1027/07-02-1990).

1. Ως προς τον ισχυρισμό ότι σύμβαση δανείου δεν υπάγεται σε τέλη χαρτοσήμου, λόγω υπαγωγής της στο πεδίο εφαρμογής ΦΠΑ

Επειδή με τις διατάξεις του άρθρου 8 § 1 του Κ.Ν.Τ.Χ (Π.Δ από 28/07/1931) – (Α' 239) ορίζεται ότι: «Έγγραφα έχοντα αντικείμενον κινητήν η ακίνητον περιουσίαν κειμένην εν Ελλάδι ή υποχρεώσεις εκτελεστέας εν αυτή, συνταχθέντα δε εν τη αλλοδαπή, αλλ' ουχί ενώπιον ελληνικής αρχής επί πληρωμή του οικείου τέλους, υποβάλλονται εις τα κατά τον παρόντα νόμον τέλη υπό τας κατωτέρω διακρίσεις: α)... β) ...» ενώ στο άρθρο 15 § 1 α του πιο πάνω κώδικα ότι: «Εις το κατά την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου 14 τέλος (2%) υπόκεινται: Πάσα συμβασις, οίου-δήποτε αντικείμενου συναπτόμενη είτε απ' ευθείας, είτε ... μεταξύ ... εμπορικών εταιρειών πάσης φύσεως, αφορώσα αποκλειστικώς εις την ασκουμένην υπ' αυτών εμπορίαν και μεταξύ τρίτου και ανωνύμου εταιρείας ή πάσα εξόφλησις συμβάσεως ή σχετική προς την σύμβασιν απόδειξις, εφ' όσον καταρτίζονται εγγράφως και δη είτε δια δημοσίου, είτε δι' ιδιωτικού, καθ' οιονδήποτε τύπον συντεταγμένου εγγράφου». Εξάλλου, με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.Δ. 3717/1957 (Α' 131) ορίζεται ότι: «Η αληθής έννοια των διατάξεων της περί τελών χαρτοσήμου νομοθεσίας, καθ' όσον αφορά την υπαγωγήν των εν αυτή αναφερομένων συμβάσεων, πράξεων κλπ. εις τέλη χαρτοσήμου, είναι ότι ως έγγραφον αποδεικνύον την σύμβασιν, πράξιν κλπ. λογίζεται και πάσα σχετική εγγραφή εις τα βιβλία των επιτηδευματιών, ήτις και υποβάλλεται εις το οικείον διά την ούτω αποδεικνυομένην δικαιοπραξίαν τέλος χαρτοσήμου».

Επειδή περαιτέρω στο άρθρο 2 § 1 περ. α του ν.2859/2000 (Α' 248) ορίζεται ότι αντικείμενο του φόρου είναι: «η παράδοση αγαθών και η παροχή υπηρεσιών, εφόσον πραγματοποιούνται από επαχθή αιτία στο εσωτερικό της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που ενεργεί με αυτή την ιδιότητα», στο άρθρο 8 ότι: «1. Παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2, θεωρείται κάθε πράξη που δεν συνιστά Παράδοση αγαθών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 7», στο δε άρθρο 9 ότι: «1. Στην Παράδοση αγαθών, στην Ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, καθώς και στην Παροχή υπηρεσιών, ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η αντιπαροχή που έλαβε ή πρόκειται να λάβει για τις πράξεις αυτές ο προμηθευτής των αγαθών ή αυτός που παρέχει τις υπηρεσίες από τον αγοραστή, το λήπτη ή τρίτο πρόσωπο, προσαυξημένη με οποιοδήποτε παροχή που συνδέεται άμεσα με αυτή». Περαιτέρω στο άρθρο 22 § 1 «1. Απαλλάσσονται από το φόρο : α)..... κγ) η χορήγησή και η διαπραγμάτευση πιστώσεων, καθώς και η διαχείρισή τους από το πρόσωπο που τις χορηγεί,...», ενώ, κατά το άρθρο 63 § 1 του ιδίου Κώδικα ότι: «1. Από την έναρξη ισχύος του Ν. 1642/1986, καταργούνται οι διατάξεις: α)...β) για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στις πράξεις τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του παρόντος νόμου και στα παρεπόμενά τους σύμφωνα...»

Επειδή η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η χορήγηση πιστώσεων (όπως είναι η χορήγηση δανείων), υπάγεται κατ' αρχήν στο φόρο προστιθέμενης αξίας ως παροχή υπηρεσιών, από τον οποίο όμως απαλλάσσεται, σύμφωνα με το άρθρο 22 παρ. 1 κγ' του ν. 2859/2000,

Επειδή σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 63 § 1 περ. β' του ν. 2859/2000, με την οποία καταργήθηκαν οι διατάξεις για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στις πράξεις τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του κώδικα ΦΠΑ δεν έχει εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση, γιατί η ανωτέρω σύμβαση, αναφορικά με τα τέλη χαρτοσήμου, είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από τις συμβάσεις πώλησης εμπορευμάτων - υπηρεσιών, για τις οποίες έχει καταργηθεί το τέλος χαρτοσήμου με τις προαναφερόμενες διατάξεις, η δε ελεγχόμενη κατά τη πράξη αυτή, δεν ενεργεί με την ιδιότητα του υποκειμένου στο φόρο η οποία εν συνεχεία θα απαλλαγεί από το φόρο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν.2859/2000, καθότι δεν ενεργεί στα πλαίσια της επαγγελματικής της δραστηριότητας, ούτε υπάρχει εμπορική συνεργασία μεταξύ αυτής και της αντισυμβαλλόμενης συγγενούς εταιρείας για να αποτελεί παρεπόμενο σύμφωνο.

Επειδή, περαιτέρω, στην έννοια του όρου «χορήγηση πιστώσεων» της παραπάνω διάταξης της περ. κγ' της παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ, που απαλλάσσονται από το ΦΠΑ, δεν εμπίπτουν οι συμβάσεις παροχής έντοκων δανείων ως συμβάσεις παροχής πίστωσης γιατί δεν μπορούν να είναι αντικείμενο του φόρου αυτού. Είναι δε εκτός πεδίου εφαρμογής ΦΠΑ ή σύμβαση παροχής πίστωσης, καθόσον, η χορήγηση πιστώσεων αφορά παροχή υπηρεσιών, από το υποκείμενο στο φόρο – δηλαδή το πρόσωπο (φυσικό ή νομικό), που παρέχει τις υπηρεσίες του σε τρίτους και το οποίο αποκτά το σχετικό έσοδο από την παροχή των υπηρεσιών αυτών που αποτελεί και τη φορολογητέα αξία, στην οποία υπολογίζεται ο ΦΠΑ. Κατόπιν αυτών, αναφέροντας ο νομοθέτης στην παραπάνω διάταξη ότι απαλλάσσεται από το ΦΠΑ «η

χορήγηση πιστώσεων», δεν εννοεί την ίδια την σύμβαση χορήγησης πίστωσης, αλλά την αμοιβή την οποία λαμβάνει αυτός που χορηγεί την πίστωση εξαιτίας της εξυπηρέτησης (διευκόλυνσης) που παρέχει στον λήπτη της πίστωσης. Η εν λόγω δε «αμοιβή», η οποία αποτελεί και έσοδο εκείνου που χορηγεί την πίστωση, είναι και το αντικείμενο του ΦΠΑ, που απαλλάσσεται από το φόρο, σύμφωνα με τη μνημονευόμενη διάταξη, χωρίς να ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η αμοιβή αυτή καταβάλλεται για εξυπηρέτηση πράξης που, κατά τα προαναφερόμενά, δεν υπόκειται σε ΦΠΑ, αλλά σε τέλος χαρτοσήμου 2%, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1α του Κ.Ν.Τ.Χ (πρβλ. 3500, 3501/2016 Απόφαση Διοικητικού Εφετείου Αθηνών 3^{ου} τριμελούς)

Επειδή από την νομολογία έχει γίνει παγίως δεκτό ότι, από την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1642/1986 και εντεύθεν, οι συμβάσεις σύναψης δανείου μεταξύ επιχειρήσεων εξακολουθούν να υπάγονται σε τέλη χαρτοσήμου εφόσον περιέχουν υποχρεώσεις εκτελεστές στην Ελλάδα, (βλ. όλως ενδεικτικώς **ΣτΕ 3639/2013, 124/2014**), οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας περί μη υπαγωγής των κρινόμενων συμβάσεων χορήγησης δανείων σε τέλη χαρτοσήμου, λόγω υπαγωγής τους στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 § 1 περ. β' του ν. 2859/2000, με το οποίο καταργήθηκαν οι διατάξεις για την επιβολή τελών χαρτοσήμου στις πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΦΠΑ, όπως η παροχή υπηρεσιών, **πρέπει να απορριφθούν ως ερειδόμενοι σε εσφαλμένη νομική εκδοχή.**

2. Ως προς τον ισχυρισμό ότι σύμβαση δανείου δεν υπάγεται σε τέλη χαρτοσήμου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 § 1 του Κ.Ν.Τ.Χ

Επειδή με τις διατάξεις του άρθρου 8 § 1 του Κ.Ν.Τ.Χ (Π.Δ από 28/07/1931) – (Α' 239) ορίζεται ότι: «Έγγραφα έχοντα αντικείμενον κινητήν η ακίνητον περιουσίαν κειμένην εν Ελλάδι ή υποχρεώσεις εκτελεστέας εν αυτή, συνταχθέντα δε εν τη αλλοδαπή, αλλ' ουχί ενώπιον ελληνικής αρχής επί πληρωμή του οικείου τέλους, υποβάλλονται εις τα κατά τον παρόντα νόμον τέλη υπό τας κατωτέρω διακρίσεις: α)... β) ...» ενώ στο άρθρο 15 § 1 α του πιο πάνω κώδικα ότι: «Εις το κατά την παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου 14 τέλος (2%) υπόκεινται: Πάσα συμβασις, οιοδήποτε αντικειμένου συναπτόμενη είτε απ' ευθείας, είτε ... μεταξύ ... εμπορικών εταιρειών πάσης φύσεως, αφορώσα αποκλειστικώς εις την ασκουμένην υπ' αυτών εμπορίαν και μεταξύ τρίτου και ανωνύμου εταιρείας ή πάσα εξόφλησις συμβάσεως ή σχετική προς την σύμβασιν απόδειξις, εφ' όσον καταρτίζονται εγγράφως και δη είτε δια δημοσίου, είτε δι' ιδιωτικού, καθ' οιονδήποτε τύπον συντεταγμένου εγγράφου». Εξάλλου, με τις διατάξεις του **άρθρου 12 του Ν.Δ. 3717/1957** (Α' 131) ορίζεται ότι: «Η αληθής έννοια των διατάξεων της περί τελών χαρτοσήμου νομοθεσίας, καθ' όσον αφορά την υπαγωγήν των εν αυτή αναφερομένων συμβάσεων, πράξεων κλπ. εις τέλη χαρτοσήμου, είναι ότι ως έγγραφον αποδεικνύον την σύμβασιν, πράξιν κλπ. λογίζεται και πάσα σχετική έγγραφη εις τα βιβλία των επιτηδευματιών, ήτις και υποβάλλεται εις το οικείον διά την ούτω αποδεικνυομένην δικαιοπραξίαν τέλος χαρτοσήμου».

Επειδή, από την νομολογία έχει γίνει παγίως δεκτό ότι:

Για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, υποχρέωση εκτελεστέα στην Ελλάδα συντρέχει και όταν, μεταξύ άλλων: αποστέλλονται τα οφειλόμενα χρήματα στην Ελλάδα με τραπεζικό έμβασμα, εφόσον αυτό προβλεπόταν στην οικία σύμβαση (**ΣτΕ 3639/2013**),

Η δανείστρια είχε υποχρέωση να καταθέσει το προϊόν του δανείου σε λογαριασμό της δανειζόμενης, ο οποίος ανοίχτηκε για το σκοπό αυτό στην τράπεζα της αλλοδαπής, η δε τράπεζα της αλλοδαπής, σύμφωνα πάντα με τους όρους του δανείου, είχε υποχρέωση να εμβάσει αυθημερόν το ποσό του δανείου σε λογαριασμό τον οποίο διατηρούσε η δανειζόμενη στην ίδια τράπεζα στην Ελλάδα (**ΣτΕ 124/2014**),

Σε περίπτωση συμβάσεως συναφθείσης στην αλλοδαπή, για την οποία διενεργήθηκε σχετική εγγραφή στα βιβλία της επιχείρησης, περιλαμβάνουσα τα απαραίτητα στοιχεία, για την επιβολή του τέλους, η εγγραφή αυτή υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου στην Ελλάδα εάν η σύμβαση έχει αντικείμενο κινητή ή ακίνητη περιουσία, κειμένη στην Ελλάδα ή υποχρέωση εκτελεστέα στην Ελλάδα. (**ΣτΕ 3150/1994**),

Επέρχεται απόσβεση απορρέουσας από τη σύμβαση υποχρέωσης στην Ελλάδα (Αποφ Διοικ Εφετείου Αθηνών Τμήμα 5ο Τριμελές 535/2014)

Περαιτέρω, το δάνειο, που συνάφθηκε στην αλλοδαπή και εκτελέσθηκε επίσης στην αλλοδαπή, δεν θεωρείται ως δάνειο απαλλασσόμενο από τα τέλη χαρτοσήμου, αλλά ως δάνειο, μη υπαχθέν στα εν λόγω τέλη, λόγω της χωρικότητας του φόρου χαρτοσήμου. Κατόπιν αυτού, το ανωτέρω δάνειο, δηλαδή το συναφθέν και εκτελεσθέν στην αλλοδαπή, εάν εξοφληθεί, εν όλω ή εν μέρει, στην Ελλάδα, με οποιονδήποτε τρόπο, θα υπαχθεί στο οικείο τέλος χαρτοσήμου, επειδή, στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω δάνειο έχει, κατά το άρθρο 8 § 1 του Κ.Τ.Χ υποχρεώσεις εκτελεστές στην Ελλάδα (άρθρα **13 § 1β** και **15 § 1β** Κ.Τ.Χ., - Πρβλ. **ΣΤΕ 3914/1977**). Ως εξόφληση δε του δανείου αυτού στην Ελλάδα θεωρείται επίσης και η πίστωση αυτού, εν όλω ή εν μέρει, στα βιβλία του επιτηδευματία οφειλέτη στην Ελλάδα (Πρβλ. ΣΤΕ 58/1984, 2151/1984, κ.λπ.).

Επειδή, στο άρθρο **38** του **ν. 4174/2013** (Α' 170) ορίζεται ότι: «1) Κατά τον προσδιορισμό φόρου, η Φορολογική Διοίκηση δύναται να αγνοεί κάθε τεχνητή διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων που αποβλέπει σε αποφυγή της φορολόγησης και οδηγεί σε φορολογικό πλεονέκτημα. Οι εν λόγω διευθετήσεις αντιμετωπίζονται, για φορολογικούς σκοπούς, με βάση τα χαρακτηριστικά της οικονομικής τους υπόστασης. 2) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ως «διευθέτηση» νοείται κάθε συναλλαγή, δράση, πράξη, συμφωνία, επιχορήγηση, συνεννόηση, υπόσχεση, δέσμευση ή γεγονός. Μια διευθέτηση μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα στάδια ή μέρη. 3) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων είναι τεχνητή εφόσον στερείται οικονομικής ή εμπορικής ουσίας. Για τον καθορισμό του τεχνητού ή μη χαρακτήρα μιας διευθέτησης ή σειράς διευθετήσεων, η Φορολογική Διοίκηση εξετάζει εάν αυτές αφορούν μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες καταστάσεις: α) ο νομικός χαρακτηρισμός των μεμονωμένων σταδίων από τα οποία αποτελείται μια διευθέτηση είναι ασυμβίβαστος με τη νομική υπόσταση της διευθέτησης στο σύνολό της, β) η διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων εφαρμόζεται κατά τρόπο που δεν συνάδει με μια συνήθη επιχειρηματική συμπεριφορά, γ) η διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων περιλαμβάνει στοιχεία που έχουν ως αποτέλεσμα την αλληλοαντιστάθμιση ή την αλληλοακύρωσή τους, δ) η σύναψη συναλλαγών είναι κυκλικού χαρακτήρα, ε) η διευθέτηση ή σειρά διευθετήσεων οδηγεί σε σημαντικό φορολογικό πλεονέκτημα αλλά αυτό δεν αντανακλάται στους επιχειρηματικούς κινδύνους, τους οποίους αναλαμβάνει ο φορολογούμενος ή στις ταμειακές ροές του στ) το αναμενόμενο περιθώριο κέρδους πριν από το φόρο είναι σημαντικό σε σύγκριση με το ύψος του αναμενόμενου φορολογικού πλεονεκτήματος. 4) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ο στόχος μιας διευθέτησης ή σειράς διευθετήσεων συνίσταται στην αποφυγή της φορολόγησης, εφόσον, ανεξαρτήτως από τις υποκειμενικές προθέσεις του φορολογούμενου αντίκειται στο αντικείμενο, στο πνεύμα και στο σκοπό των φορολογικών διατάξεων που θα ίσχυαν σε άλλη περίπτωση. 5) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ένας δεδομένος στόχος πρέπει να θεωρείται κρίσιμος, εφόσον οποιοσδήποτε άλλος στόχος που αποδίδεται ή θα μπορούσε να αποδοθεί στη διευθέτηση ή στη σειρά διευθετήσεων φαίνεται αμελητέος, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων της υπόθεσης. 6) Για να καθοριστεί εάν η διευθέτηση ή η σειρά διευθετήσεων έχει οδηγήσει σε φορολογικό πλεονέκτημα με την έννοια της παραγράφου 1, η Φορολογική Διοίκηση συγκρίνει το ύψος του οφειλόμενου φόρου από τον φορολογούμενο, λαμβάνοντας υπόψη την εν λόγω διευθέτηση, με το ποσό που θα όφειλε ο ίδιος φορολογούμενος υπό τις ίδιες συνθήκες, εν απουσία της εν λόγω διευθέτησης»

Επειδή στην κρινόμενη σύμβαση αναφέρεται ότι: «το ποσό δανείου θα χρησιμοποιηθεί από τον οφειλέτη για την κάλυψη αναγκών του οφειλέτη σε κεφάλαιο κίνησης», ως άρθρο 5 § 2 της σύμβασης (**σχετικό 1**),

Επειδή προσφεύγουσα εταιρεία συνήψε στις **20/05/2014** Σύμβαση Χορήγησης Βραχυπρόθεσμου Δανείου ποσού **15.000.000€**, με την Βελγικού Δικαίου εταιρεία του ομίλου που εδρεύει στην «.....», η οποία **συνήφθη στο Λεβερκούζεν Γερμανίας** και προέβλεπε μαζί με το συνημμένο σε αυτήν παράρτημα, μεταξύ άλλων ότι η διάρκειά της ήταν από 22/05/2014 έως 27/05/2015 με επιτόκιο δανεισμού 1,70%, σκοπός δε του δανείου ήταν το ποσό του δανείου να χρησιμοποιηθεί από την προσφεύγουσα ως κεφαλαίου κίνησης.

Όπως προκύπτει και από το σχετικό αποδεικτικό της τράπεζας (extrait), το ποσό του δανείου, κατατέθηκε στις **22/05/2014** στο λογαριασμό της Deutsche Bank «.....» που ανήκει στην προσφεύγουσα, την ίδια δε ημερομηνία, με λογιστικές εγγραφές καταχωρήθηκε στα βιβλία της η λογιστική εγγραφή λήψης του δανείου και συγκεκριμένα χρεώθηκε ο λογαριασμός «.....» και πιστώθηκε ο λογαριασμός «.....». Ακολούθως, στις **27/05/2014**, το σύνολο του δανείου μεταφέρθηκε απευθείας μαζί με λοιπά ταμιακά διαθέσιμα που υπήρχαν στον εν λόγω λογαριασμό, ήτοι συνολικό ποσό ύψους 45.245.208€ σε λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομικών που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και χρησιμοποιήθηκε για την εξόφληση οφειλόμενου από

την προσφεύγουσα ποσού στο Υπουργείο Οικονομικών, που της είχε καταλογιστεί από προηγούμενο φορολογικό έλεγχο.

Μετά τα ανωτέρω, η φορολογική αρχή έκρινε ότι **η ανωτέρω σύμβαση δανείου εκτελέστηκε στην Ελλάδα** και υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κ.Ν.Τ.Χ., λαμβάνοντας υπόψη τόσο αυτή καθ' αυτή την δανειακή σύμβαση στην οποία προβλεπόταν ότι το εν λόγω ποσό θα χρησιμοποιηθεί από την ελεγχόμενη, για κεφάλαιο κίνησης όσο και από την εντολή που δόθηκε στην Deutsche Bank να εξοφλήσει απευθείας υποχρεώσεις της προσφεύγουσας στην Ελλάδα και συγκεκριμένα υποχρεώσεις προς το Υπουργείο Οικονομικών, καταθέτοντας το εν λόγω ποσό απευθείας σε λογαριασμό που τηρεί αυτό (Υπουργείο Οικονομικών) στην Τράπεζα της Ελλάδος, είχε δε τα ίδια έννομα αποτελέσματα σαν το ποσό του δανείου να μεταφερόταν απευθείας στην Ελλάδα χωρίς να μεσολαβήσει η αλλοδαπή τράπεζα. Η μεσολάβηση δε αυτή αποτελούσε τυπικό μέρος της διαδικασίας αποστολής των χρημάτων, που σε καμία περίπτωση δεν συνιστούσε εκτέλεση της δανειακής σύμβασης στο εξωτερικό.

Επειδή η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η χορήγηση του δανείου και όλες οι πράξεις με τις οποίες εκπληρώθηκαν οι όροι της σύμβασης έλαβαν χώρα εκτός Ελλάδας και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπήρχαν υποχρεώσεις εκτελεστές στην Ελλάδα, αφού εκτελέστηκαν στην αλλοδαπή και δεν υπόκεινται σε τέλη χαρτοσήμου. Τούτο δε, διότι η κατάθεση του ποσού του δανείσματος έγινε από τη δανείστρια στον αλλοδαπό τραπεζικό λογαριασμό που τηρούσε η εταιρεία στη Γερμανία, γεγονός που δεν αμφισβητείται από τη φορολογική αρχή, και επομένως η σχετική υποχρέωση εκπληρώθηκε στην αλλοδαπή με την κατάθεση των χρημάτων στον αλλοδαπό λογαριασμό της εταιρείας και δεν είχε υποχρεώσεις εκτελεστές στην Ελλάδα.

Όμως, εφόσον, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 § 5 περ. γ' εδάφιο τέταρτο του Κ.Ν.Τ.Χ., στο τέλος της οποίας υπήχθη το έγγραφο της σύμβασης του εντόκου δανείου και **ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η σύμβαση υπεγράφη στην αλλοδαπή, είχε υποχρέωση εκτελεστέα στην Ελλάδα**, αφού το ποσό του δανείσματος που κατατέθηκε στις **22/05/2014** από την αλλοδαπή εταιρεία στον προαναφερόμενο λογαριασμό της προσφεύγουσας στη Γερμανία, μεταφέρθηκε στις **27/05/2014** απευθείας μαζί με λοιπά ταμιακά διαθέσιμα που υπήρχαν στον εν λόγω λογαριασμό, σε λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομικών στην Τράπεζα της Ελλάδος όπως προαναφέρθηκε, δεν έγινε δηλαδή καμιά κίνηση του λογαριασμού αυτού, αν και τέθηκαν στη διάθεση της προσφεύγουσας στην αλλοδαπή, παρά μόνον για τη μεταφορά τους στον εν λόγω λογαριασμό της τράπεζας της Ελλάδος (σχετ. **ΣτΕ 3639/2013**, πρβλ. και **ΣτΕ 3150/1994, 1246, 984/1992, 1365/1990, 4055, 3282/1987, 1236, 974/1986, 2905/1985, 3311/1982**),

Επειδή από τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά, αλλά και από τις διενεργηθείσες λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της προσφεύγουσας, σαφώς προκύπτει ότι το ουσιαστικό περιεχόμενο της κρινόμενης σύμβασης, είναι η χορήγηση δανείου από την αλλοδαπή δανείστρια προς την προσφεύγουσα, προκειμένου η δεύτερη να εξοφλήσει υποχρεώσεις της προς το Ελληνικό Δημόσιο,

Επειδή στην κρινόμενη περίπτωση έγινε σειρά τεχνικών διευθετήσεων κατά την έννοια του άρθρου 38 του ν. 4174/2013 και συγκεκριμένα καταβολή του δανειζόμενου ποσού στο εξωτερικό και μεταφορά του σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα στην Ελλάδα για πληρωμή υποχρεώσεων προς το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες οδηγούν σε σημαντικό φορολογικό πλεονέκτημα (αποφυγή καταβολής τελών χαρτοσήμου) αλλά αυτό δεν αντανάκλαται στους επιχειρηματικούς κινδύνους, τους οποίους αναλαμβάνει ο φορολογούμενος ή στις ταμειακές ροές του (καθόσον ούτε τέτοιοι κίνδυνοι αναλαμβάνονται ούτε οι ταμειακές ροές επηρεάζονται επί της ουσίας), στόχος δε αυτών, είναι αποκλειστικά και μόνον η αποφυγή της καταβολής τελών χαρτοσήμου, καθόσον, αντίκεινται στο αντικείμενο, στο πνεύμα και στο σκοπό των σχετικών διατάξεων όπως αυτές έχουν κριθεί από τα αρμόδια δικαστήρια, και με βάση τις οποίες υπάγονται

σε τέλη χαρτοσήμου οι συμβάσεις δανείου που συνάπτονται στην αλλοδαπή όταν με το δανειζόμενο ποσό επέρχεται πληρωμή υποχρεώσεων στην Ελλάδα.

Επειδή ο ανωτέρω στόχος είναι προδήλως κρίσιμος, εφόσον οποιοσδήποτε άλλος στόχος που αποδίδεται ή θα μπορούσε να αποδοθεί στις ανωτέρω διευθετήσεις φαίνεται αμελητέος, λαμβανομένων υπόψη όλων των περιστάσεων της υπόθεσης και αν συγκριθεί το ύψος των οφειλόμενων τελών χαρτοσήμου λαμβάνοντας υπόψη τις εν λόγω διευθετήσεις με το ποσό που θα όφειλε η προσφεύγουσα υπό τις ίδιες συνθήκες, εν απουσία των εν λόγω διευθετήσεων, καθίσταται πρόδηλο ότι η ανωτέρω σειρά διευθετήσεων έχει οδηγήσει σε καταφανές φορολογικό πλεονέκτημα,

Επειδή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 38 του ν. 4174/2013, η φορολογική αρχή ορθά και νόμιμα δεν αναγνώρισε τις ανωτέρω τεχνητές διευθετήσεις και θεώρησε, λαμβάνοντας υπόψη τα πραγματικά περιστατικά και τις διενεργηθείσες στα λογιστικά βιβλία της προσφεύγουσας εγγραφές, ότι η κρινόμενη σύμβαση παράγει υποχρεώσεις εκτελεστές στην Ελλάδα,

Το γεγονός δε ότι η κατάθεση του δανείου έγινε σε αλλοδαπή τράπεζα, δεν αναιρεί την κρίση της ελέγχουσας φορολογικής αρχής περί εκτελεστέας υποχρέωσης στην Ελλάδα, δεδομένου ότι η μεσολάβηση της τράπεζας Deutsche Bank, αποτελούσε τυπικό μέρος της διαδικασίας αποστολής των χρημάτων, που σε καμία περίπτωση δεν συνιστούσε εκτέλεση της δανειακής σύμβασης στο εξωτερικό αφού τελικός προορισμός του ποσού αυτού ήταν, προφανώς κατ' εντολή της προσφεύγουσας, ο λογαριασμός του Ελληνικού Δημοσίου στην τράπεζα της Ελλάδος, ενώ έγινε και η ταυτόχρονη σχετική λογιστική εγγραφή στα βιβλία της. Εξάλλου, το ότι η υποχρέωση ήταν εκτελεστέα στην Ελλάδα και αυτό είχε σκοπό η οφειλέτρια προκύπτει και από το γεγονός ότι, αν και ήταν δυνατόν να τεθούν στη διάθεση της προσφεύγουσας στην αλλοδαπή τα ποσά του δανείου, αυτά τέθηκαν τελικά μόνο στην Ελλάδα, όπως ήταν η αληθινή της βούληση **πρβλ. 3500, 3501/2016 Απόφαση Διοικητικού Εφετείου Αθηνών 3^{ου} τριμελούς**)

Επομένως, νόμιμη είναι η αιτιολογία σχετικά με τον ως άνω λόγω της ενδικοφανούς προσφυγής και νόμιμα καταλογίστηκαν σε βάρος της προσφεύγουσας, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 14 και 15 § 1 περ. α' του ΚΝΤΧ, αναλογικά τέλη χαρτοσήμου με συντελεστή 2%, οι δε σχετικοί ισχυρισμοί της, πρέπει **να απορριφθούν ως αβάσιμοι**.

Επειδή οι διαπιστώσεις του ελέγχου, όπως αυτές καταγράφονται στην από **09/02/2017** έκθεση ελέγχου τελών χαρτοσήμου, επί της οποίας εδράζονται οι προσβαλλόμενες πράξεις, κρίνονται βάσιμες, αποδεκτές και πλήρως αιτιολογημένες.

Α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Την **απόρριψη** της από **15/02/2017** και με αριθμό πρωτοκόλλου «.....» **ενδικοφανούς προσφυγής** της επιχείρησης «.....», , που εδρεύει στο Μαρούσι Αττικής, επί της οδού «.....», με **ΑΦΜ:** «.....» και την επικύρωση της υπ' αριθμ. «.....» Οριστικής Πράξης Διορθωτικού Προσδιορισμού **Τελών Χαρτοσήμου** φορολογικού έτους **2014**, που εξέδωσε ο προϊστάμενος του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ

Αξία υποκείμενη σε χαρτόσημο με βάση την παρούσα απόφαση:

Μετά από τα παραπάνω, η υποκείμενη σε αξία χαρτόσημο με βάση την παρούσα διαμορφώνονται ως εξής:

Αξία υποκείμενη σε χαρτόσημο βάσει δήλωσης	0,00 €
Αξία υποκείμενη σε χαρτόσημο βάσει ελέγχου	15.000.000 €
Αξία υποκείμενη σε χαρτόσημο βάσει της παρούσας απόφασης	15.000.000 €

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Διαφορά χαρτοσήμου (ως η υπ' αριθμ. «.....» πράξη χαρτοσήμου)	300.000 €
Διαφορά ΟΓΑ χαρτοσήμου (ως η υπ' αριθμ. «.....» πράξη χαρτοσήμου)	60.000 €
Πρόστιμο χαρτοσήμου λόγω μη δήλωσης άρθρου 58 ΚΦΔ (ως η υπ' αριθμ. «.....» Πράξη χαρτοσήμου)	150.000 €
Πρόστιμο ΟΓΑ χαρτοσήμου λόγω μη δήλωσης άρθρου 58 ΚΦΔ (ως η υπ' αριθμ. «.....» Πράξη χαρτοσήμου)	30.000 €
ΚΑΤΑΛΟΓΙΖΟΜΕΝΟ ΠΟΣΟ	540.000 €

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ο προϊστάμενος της Υποδιεύθυνσης
Επανεξέτασης**

Η Υπάλληλος του
Αυτοτελούς Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης

ΦΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σ η μ ε ί ω σ η: Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.